

Трач Сергій Степанович,
доцент кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент

СИСТЕМА ОРГАНІВ ЛІЦЕНЗУВАННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні, правовий господарський порядок в Україні формується на основі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів, виходячи з конституційної вимоги відповідальності держави перед людиною за свою діяльність та визначення України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави [1].

Національним інтересам України відповідає сталий розвиток національної економіки, інтеграція України в європейський економічний простір, розвиток рівноправного взаємовигідного економічного співробітництва з іншими державами [2].

Одним із засобів державного регулювання у сфері господарювання, спрямованими на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері та захисті економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів є ліцензування [1].

Правові засади ліцензування, патентування певних видів господарської діяльності та квотування визначаються виходячи з конституційного права кожного на здійснення підприємницької діяльності, не забороненої законом, а також принципів господарювання, встановлених у ст. 6 ГК України.

Необхідність в одержанні ліцензії виникає у випадках, передбачених законодавством, а саме за умови, якщо вид діяльності, яким збирається займатися суб'єкт господарювання, передбачений ст. 9 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [3]. Органи ліцензування оприлюднюють ліцензійні умови і зміни до них на своєму офіційному веб-сайті. У разі внесення змін до ліцензійних умов у частині зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, цими ж змінами встановлюється строк подачі цих додаткових документів, який не може бути меншим, ніж два місяці з дня опублікування змін до ліцензійних умов.

Ліцензування господарської діяльності за її видами є складовою державного регулювання економіки, мета якого – забезпечення єдиної державної політики в цій сфері, а також захист основних економічних і соціальних інтересів громадян. Головним завданням ліцензування є

захист основних інтересів держави, її громадян шляхом установлення з боку держави певних умов і правил здійснення видів господарської діяльності. Тобто сам по собі факт державної реєстрації в деяких випадках ще не дає зареєстрованому суб'єкту права займатися господарською діяльністю.

Залежно від особливостей провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, вимоги ліцензійних умов встановлюються стосовно суб'єкта господарювання загалом та /або відносно кожного місця провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Ліцензійними умовами встановлюються зміст та форма: 1) заяв про отримання, переоформлення ліцензії, зупинення та відновлення дії ліцензії в повному обсязі або частково, розширення або звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом; 2) відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії; 3) опису документів, що подаються для отримання ліцензії; 4) документів щодо кожного місця провадження господарської діяльності [3].

На законодавчому рівні визначено органи ліцензування, що виконують завдання регуляторної політики щодо визначення умов ліцензування для кожного з видів господарської діяльності, зокрема:

1) Міністерство внутрішніх справ України (далі – МВС України) ліцензує виробництво, ремонт і торгівлю вогнепальної зброї невійськового призначення та боєприпасів до неї; надання послуг, пов'язаних з охороною державної та іншої власності, охорони громадян; відкриття і функціонування стрілецьких тирів, стрільбищ невійськового призначення, мисливських стендів; виробництво, торгівлю піротехнічними засобами тощо;

2) Міністерство фінансів України – виробництво дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення, напівдорогоцінного каміння, виготовлення й торгівлю виробами з них, збирання, первинне опрацювання відходів і брухту з них; виготовлення бланків цінних паперів, документів суворой звітності; страхову діяльність; випуск та проведення лотерей; розроблення, виробництво, упровадження, сертифікаційні випробування, увезення, вивезення голографічних захисних елементів; організацію діяльності з проведення азартних ігор;

3) Державна служба України з питань праці – посередництво у працевлаштуванні за кордоном; організацію професійної діяльності у сфері надання соціальних послуг;

4) Державна митна служба України – посередницьку діяльність митного брокера та митного перевізника;

5) Державний департамент ветеринарної медицини – виробництво оптову, та роздрібну торгівлю ветеринарними медикаментами і препаратами; проведення дезінфекційних,

дезінсекційних, дератизаційних робіт (на об'єктах ветеринарного контролю); ветеринарну практику;

б) Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ України) – медичну практику; проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт (крім робіт на об'єктах ветеринарного контролю); переробку донорської крові та її компонентів, виготовлення з них препаратів тощо.

До цього переліку можна також віднести Національний банк України та Державну комісію з цінних паперів і фондового ринку, що ліцензує певні види діяльності на ринку цінних паперів (тобто підприємницьку діяльність з перерозподілу фінансових ресурсів за допомогою цінних паперів та організаційного, інформаційного, технічного, комунального й іншого обслуговування) у разі, якщо це основний вид діяльності.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України: Закон від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print>

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року»: Указ Президента України від 11 серп. 2021 р. №347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>

3. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон від 02 берез. 2015 року № 222-VIII. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/22219#Text>

Шевченко Артем Валерійович,
начальник сектору військової частини
А0193 Міністерства оборони України

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Військові історики та дослідники професійної журналістики вважають, що перші професійні військові кореспонденти з'явилися під час Кримської війни 1854-1855 років. Росіянин Микола Берг вирушив до Севастополя і писав до часопису у Москві. З англійського боку облогу Севастополя висвітлював кореспондент Вільям Ховард Рассел, який набув великої популярності. Державам, які ведуть війни необхідна підтримка свого народу, а для цього людей потрібно інформувати про те, що відбувається. Чесне інформування це ще й створення довіри між урядом і громадянами, а вона критично важлива у важких ситуаціях.